

Gevher Nesibe Medresesi'nin çevresini geziyoruz

Avgunlu Medresesi ②

Avgunlu Medresesi, Gevher Nesibe Medresesi ve Şifahiyesi ile birlikte Mimar Sinan Parkı'nın içinde yer almaktadır. Kitabesi olmadığından kim tarafından yapıldığı ve yapım tarihi kesin olarak bilinmeyen yapı, 13'üncü yüzyıl Selçuklu dönemi eserlerinden biridir. Gevher Nesibe Medresesi ile arasında bir bağlantı olduğu bu sebeple de yaklaşık aynı tarihlerde inşa edildiği sanılmaktadır. Yapım tekniği ve kümbetin üst

Avgunlu Medresesi, klasik Selçuklu mimarisini yansıtmaktadır

örtüsünde beliren sekizgen şema Gevher Nesibe Medresesi ile benzerlik taşımaktadır. Avgunlu Medresesi, günümüzde kitabevi olarak hizmet vermektedir.

Mimarisi: Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce restore edilen medrese; Tek katlı, iki eyvanlı, revaklı avlulu, asimetrik bir plan arz eden, klasik Selçuklu özellikleri taşıyan bir yapıdır. Zaman içerisinde yapı kot seviyesinin altında kalmıştır. Medrese avlusuna merdivenlerle inilerek girilmektedir. Yapıya giriş, kuzey cephesinin ortasında yer alan, duvar yüzeyinden taşan, beşik tonozla örtülü taç kapıyla gerçekleştirilmiştir. Taç kapının yan

Günümüzde kitabevi olarak hizmet veren Avgunlu Medresesi

Mimarsinan Parkı: Yaklaşık 150 bin m2 alana oturan Mimar Sinan Parkı içerisinde 4 bin metre karelik 2 havuz, anfiteatro, 300 adet oturma grubu ve çocuk oyun alanları bulunmaktadır.

Lala Muslihittin tarafından yaptırılan kümbet

duvarlarında basit silmeler bulunmaktadır. Düzgün taş işçiliğine sahip yapının moloz taş dolgulu duvarları, kesme taş ile kaplanmıştır.

Kümbet: Avgunlu Medresesi içinde bulunan kümbetin 1193 yılında Lala Muslihiddin tarafından kendi adına yaptırıldığı belirtilmektedir. Medresenin kuzey cephenin batısındaki bölüme yerleştirilen kümbet iki katlıdır. Her iki katın girişleri ayrı yönlerde

düzenlenmiştir. Eserin üst kat girişi medresenin giriş eyvanına açılırken, alt kat girişi güney yön-

dedir. Türbe medresenin damı üzerinde sekizgen gövde halinde yükselir ve bir külahla son bulur.

Mimar Sinan Heykeli: Kayseri'nin Ağırnas beldesinde doğup 22 yaşına kadar burada yaşayan Osmanlı Devleti'nün ünlü mimarı Koca Sinan için yaptırılan heykel, yine kendi adıyla anılan park içerisinde yer almaktadır.

Kurşunlu Camisi ③

Osmanlı dönemi klasik mimari eserlerinden biri olan bu yapı, Mimar Sinan tarafından 1573 yılında inşa edilmiştir. Caminin bir Kayserili olan Mimar Sinan tarafından yapılması, esere farklı bir anlam kazandırmaktadır. Doğanca Hacı Ahmed Paşa tarafından caminin yanı sıra imaret, han, mektep ve hamamdan oluşan bir külliye yapılmış, ancak bu eserler günümüze ulaşamamıştır. Klasik Osmanlı mimarisinin bir örneği olan cami, merkezi kubbeli olarak inşa edilmiş ve kubbesi kurşunla kaplanmıştır.

Mimarisi: Düzgün kesme taştan inşa edilmiş kare planlı bir yapıdır. Caminin tek mekanı örten kubbesi köşelerdeki ayaklara oturmaktadır. Avlu duvarları sonradan inşa edilen caminin tek şerefeli minaresi orjinaldir. Caminin son cemaat yeri, Mimar Sinan

Mimar Sinan tarafından 1573 yılında yaptırılan Kurşunlu Camisi

yapılarından olan Üsküdar Mihrimah, Atık Valide ve Eminönü Rüstem Paşa camilerinde olduğu gibi çift revaklıdır. Son cemaat yerinin güneydeki bölümü ise altı mermer sütuna

ve caminin kuzey duvarına atılmış sivri kemerlerin taşıdığı beş kubbeye örtülmüştür. Mermerden yapılan mukarnaslı taç kapısında iki satır ve dört mısradan

Gerekli Notlar

Merkez Kocasinan ilçesi, Gevher Nesibe Mahallesi, Meydan Parkı içindedir.

☑ İbadete ve ziyarete açıktır

☎ +90 352 222 20 88

🚏 Belediye otobüsü ve tramvay çalışır

📍 Kültür ve Turizm İl

Müdürlüğü'nden alınabilir

Kurşunlu Camisi'nin sivri kemerlerin taşıdığı san cemaat bölümü

Mutlaka Görün

- ◆ Caminin içi
- ◆ Şadırvan
- ◆ Mimber

oluşan Türkçe kitabesi bulunmaktadır. Caminin beden duvarlarının alt bölümlerinde güney ve kuzeyde ikişer, doğu ve batıda üçer pencere yer almaktadır. Bu pencereler dikdörtgen formlu ve sivri kemer alınlıklıdır. Bütün pencereler renkli camlarla

Kurşunlu Camisi'nin mimberi

Caminin, isminin de kaynağı olan, kurşunla kaplı kubbesi

süslüdür, mihrabın üzerindeki ise camiye zengin bir hava katar. Caminin minber, mihrap

Klasik Osmanlı mimari eseri olan Kurşunlu Cami, kalem nakışları ve süslemeleri bakımından

Gösterişli ve ferah iç mekanı, süslemeleri ile de dikkat çekmektedir

ve kürsüsü mermerden yapılmıştır. Bu bölümlerde, Selçuklu ve Beylikler dönemi eserlerinde taş malzeme kullanılmaktaydı.

Caminin avlusunda, sekiz sütuna atılmış sivri kemerlerin taşıdığı kubbeli bir şadırvan vardır. Eser 1702, 1706, 1709, 1730 ve son olarak 1991 yılında çeşitli onarımlar görmüştür.

Kayseri'nin en güzel camilerinden biridir.

Kurşunlu Camisi'nin taç kapısı

Cumhuriyet Meydanını geziyoruz

Saat Kulesi 4

Cumhuriyet Meydanı ☐ Her gün
 ☎ +90 352 222 39 03 ☑ ☒ ☓

Cumhuriyet meydanında bulunan Saat Kulesi, 1906 yılında II. Abdülhamit'in emriyle Tavlusunlu Salih Usta'ya yaptırılmıştır. Saat Kulesi'nin yanındaki dikdörtgen mekân ise muvakkithane (saat odası) olarak inşa edilmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın Kayseri'ye geldiğinde halka hitap etmek için kullandığı bu bina, bir dönem Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin Kayseri

Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan Saat Kulesi ve Atatürk heykeli

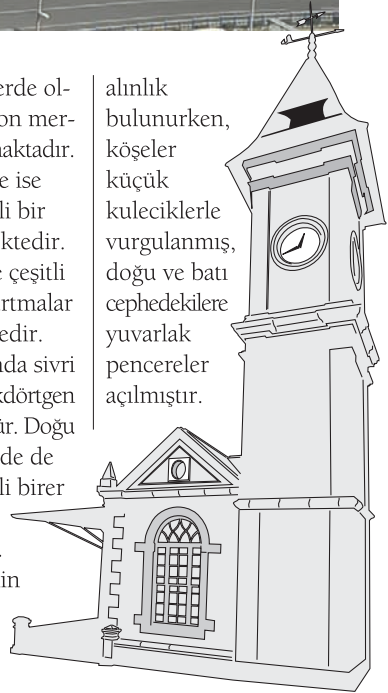

şubesi olarak da hizmet vermiştir. Kesme taştan inşa edilen kare plânlı bu yapı, yaklaşık 15 metre yüksekliğindedir.

Saat Kulesi, enine düzenlenmiş silmelerle üç bölüme ayrılmıştır. Üst bölümün her cephesinde saat için düzenlenmiş dairesel açıklıklar dikkat çekmektedir. Kuleyi kapatan sivri piramidal külâh kısmında dikdörtgen bir açıklık ve bunun içinde saat çanı vardır. Külâhın üzeri alüminyum levhalarla kapatılmıştır.

Kuleye minarelerde olduğu gibi helezon merdivenlerle çıkılmaktadır. Muvakkithaneye ise yuvarlak kemerli bir kapıdan girilmektedir. Kapı kemerinde çeşitli bezeme ve kabartmalar dikkat çekmektedir. Girişin iki yanında sivri kemerli uzun dikdörtgen pencereler görülür. Doğu ve batı cephelerde de yuvarlak kemerli birer dikdörtgen pencere yer alır. Muvakkithanenin çatısında dört yönde üçgen

alınlık bulunurken, köşeler küçük kuleciklerle vurgulanmış, doğu ve batı cephedekilere yuvarlak pencereler açılmıştır.

Bûrüngüz Camisi 5

Cumhuriyet Meydanı ☐ Her gün
☎ +90 352 222 20 88 📧 📱

Yıkılan buradaki İki Kapılı Mescid'in yerine, Refik Bûrüngüz tarafından 1977 yılında inşa ettirilmiştir. Cumhuriyet meydanına hakim bir noktada yer alan cami, büyük kubbe örtüsü, cam içiçiliği ve kubbe süslemesi ile

klasik Osmanlı mimari tarzını yansıtmaktadır. Kûp mekânlı caminin son cemaat yeri beş küçük kubbeye örtülüdür. Merkezî kubbe, ikişer serbest sütunun oluşturduğu kaide üzerindeki kasnağa oturmuştur. Mihrap ekseni hariç diğer yönlerde kubbeyi taşıyan ayaklarla duvar arasındaki

bölümün üzerinde küçük kubbeler yer almaktadır. Yapının doğu ve batı köşelerinde birer şerefeli iki minaresi bulunmaktadır. Caminin doğu ve batı yönünde iki girişi vardır. Bu girişlerin iki yanındaki kapı açıklığıyla mahfil katına çıkılmaktadır. Minber ve mihrabı mermer kaplı cami, kesme taştan yapılmıştır.

Süslemeleriyle göz kamaştıran Bûrüngüz Camisi'nin iç bölümü

Sahabiye Medresesi 6

Cumhuriyet Meydanı ☐ Her gün
☎ +90 352 222 39 03 📧 📱

Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan medrese, 1267 yılında, Selçuklu vezirlerinden Sahip Ata Fahreddin Ali tarafından, çeşme ve mescit ile birlikte yaptırılmıştır. "Sahip Ata" adıyla da anılan medresenin mescidi yıkılmış, çeşmesi ise yol planlaması

nedeniyle yapının sağına yerleştirilmiştir.

Sahabiye Medresesi, dikdörtgen planlı açık avlulu ve tek katlıdır. Orta avlu etrafında sıralanmış odalardan meydana gelen, 41,40x30 metre ölçülerindeki medresenin ön yüzü orta boy bir kervansaray görünümündedir. Anadolu Selçuklu mimari geleneğine göre, tamamen kesme taştan inşa edilen yapı; özellikle dışarıya taşan taç kapısındaki taş işçiliği ile dikkat çekmektedir.

fotoğraf yazısı gelecek

Taçkapı, iki tarafında geometrik şekiller ile işlenmiş üç geniş şerit ve onun dışında yukarıdan aşağıya bir sıra mukarnas ve dış kenarlarında da zikzaklı birer bitişik direk ile süslenmiştir. Taç kapı üzerinde beyaz mermerden kitabesi yer almaktadır. Medresenin dışındaki yollar bir metreye yakın yükseldiği için yapı

Günümüzde çarşı olarak hizmet veren Sahabiye Medresesi

şağıda kalmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 1960'lı yıllarda esaslı bir onarım geçiren medresenin batı cephesi, duvarı ve duvarı üstten sınırlandıran kornişini yenilenmiştir.

Sahabiye Çeşmesi:

Kayseri'de mevcut çeşmelerden en eskisidir. Sahabiye Medresesinin giriş kapısının sağ tarafında bulunan bu çeşme, medreseden bir sen önce Sahip Ata Fahreddin Ali tarafından inşa ettirilmiştir.

Roma Mezarı 7

Cumhuriyet Meydanı ☐ Her gün
☎ +90 352 222 39 03 📧 📷 📱

Sahabiye Medresesi'nin arkasında ve İstasyon Caddesinde bulunan Roma Mezarı, ikinci veya üçüncü yüzyıl erken Roma dönemine ait

olduğu sanılmaktadır. Mezar, siyah kesme taştan, dikdörtgen planlı ve iki katlı olarak inşa edilmiştir. Üçgen alınlı çatısı ve batıya açılan bir kapısı bulunan Roma Mezarı 1956 yılında ortaya çıkarılarak restore edilmiştir. Doğu ve batı cephelerinde ikişer havalandırma penceresi yer alan yapının üst örtüye geçiş bölgesindeki saçığı iki sıra düz silmeye hareketlendirilmiştir. İçinden çıkarılan İslami mezar taşları, buranın daha sonra Selçuklu tübesi olarak da kullanıldığını göstermektedir. 1317-1318 yılında vefat eden Mesut ve Ayşe Hatun'un mezar taşları burada yer almaktadır.

Roma Mezarı

Hacı Kılıç Cami ve Medresesi 8

Selçuklular'ın Kayseri'deki şaheserlerinden biri olan Hacı Kılıç Cami ve Medresesi

Gevher Nesibe Mahallesi ☑ Her gün
☎ +90 352 222 20 88 📱 📺

Hacı Kılıç Cami ve Medresesi, Anadolu Selçuklu Hükümdarı İzzeddin Keykavus zamanında, 1249 yılında yaptırılmıştır. Sonradan Hacı Kılıç tarafından tamir ettirilmesi nedeniyle bu isim verilmiştir. Kayseri'deki tarihi eserler arasında özgün bir yere sahip olan yapı, taç kapısı ve mihrabındaki süslemeleri ile dikkat çekmektedir.

Hacı Kılıç Camisi, yanındaki medrese ile bir bütün oluşturmaktadır. Her iki yapı da kesme taştan yapılmıştır. Cami ve medreseyi meydana getiren yapı, kible istikametinde 52X37 metre ölçülerinde, kalın taş duvarlarla çevrilmiş dikdörtgen bir plana

sahiptir. Uzunluğu 50 metre olan güney cephede bulunan giriş kapılarının biri camiye, ikincisi medreseye açılmaktadır. Geometrik ve bitkisel süslemeleri ile dikkat çeken kapılardan, cami kapısı üzerinde, beyaz mermerden dikdörtgen şeklinde bir kitabe yer almaktadır. Caminin ve medresenin köşelerinde destek kuleleri bulunmaktadır. Bunlardan medrese ve cami arasındaki alana, 1901 yılında, dikdörtgen kaide üzerinde, yuvarlak gövdeli tek şerefeli taş minare oturtulmuştur. Minarenin hemen yanında Kayseri Mirlivası Hüseyin Bey'e ait bir mezar vardır.

Güney cephede üstte kemerli üç pencere, ortada dışa doğru çıkıntılı mihrap

bolümü bariz bir şekilde görülmektedir. Medresenin kuzey batı köşesinde kare, caminin güney doğu köşesinde silindirik biçimde yapılmış köşe kuleleri vardır.

İç bölümde harim ile medresenin avlusunu birbirine bağlayan geniş bir açıklık dikkat çekmektedir. Cami, mihrap duvarına dik, beş sivri tonozlu çatı ve dört köşe kesitli örme ayaklara dayanmaktadır. Bu örme ayakları hafifçe beşik tonozlara girmiş bulunan dolgu kemerler birbirlerine bağlanmaktadır. Mihrap kible duvarındaki üç sıra yassı profilli sivri kemerin altına yerleştirilmiş ve portallerin zengin süslemelerine uygun olarak işlenmiştir.

Kayseri Kalesi 9

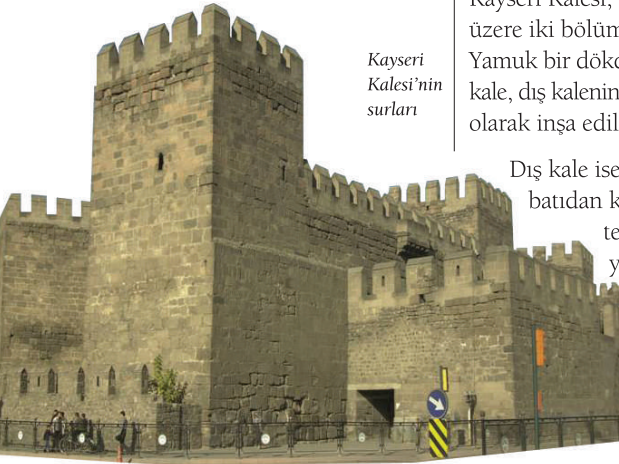
Cumhuriyet Meydanı'nı bütün ihtişamıyla süsleyen Kayseri Kalesi

Coğrafi ve stratejik konumu nedeniyle tarihin her döneminde önemini koruyan Kayseri, bu nedenle çeşitli saldırı ve işgallere maruz kalmıştır. Kayseri Kalesi, bu saldırılara ve işgallere karşı tedbir almak amacıyla inşa edilen şehirdeki en önemli yapıdır. Bugünkü Kayseri'nin ilk yerleşim yerlerini içine alan kale ve

surlar geniş bir alana yayılmıştır. Kayseri surları hakkında ilk bilgi Roma İmparatoru III. Gordianus zamanına (M.Ö. 238-244) ait olan sikkelerde yer almaktadır. Bu bilgilere göre surlar, ilk olarak III. yüzyıl ortalarında inşa edilmiştir.

Kayseri Kalesi, iç ve dış kale olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Yamuk bir döküörtgen biçimindeki iç kale, dış kalenin kuzey surlarına bitişik olarak inşa edilmiştir.

Dış kale ise tarihi şehri güney ve batıdan kuşatarak çevrelemektedir. İç kalenin kuzeyinde yer alan surlar günümüze ulaşmamıştır. Tarihte Kayseri halkı, tehlike zamanlarında dış kale surlarını kapatılıp savunmaya geçer,

Kayseri Kalesi'nin surları

zor durumda kalınca da bugün sağlam olarak şehrin ortasında yer alan iç kaleye çekilirlerdi.

Türk fethi öncesinde bir kale şehir görünümündeki Kayseri, ilk savunma hattı olan dış surların içinde kalan bölgede yer almaktaydı. Kale duvarlarının bazı bölümlerinde, İslâmi dönem yapılarından alınmış bezemeli malzeme görülmektedir. Altın kapıdaki arslan heykelleri de bezemeli öğeler arasındadır. Kalenin tamamında kesme taş kullanılmıştır.

Dış kale: Kayseri'nin tarihi dış kalesi büyük ölçüde yok olmuş, ancak bugün bazı parçalar ayakta

kalmıştır. Dış kalenin Cumhuriyet Meydanı karşısından batıya, Düvenönü'ne doğru uzanan bir kolundan bazı sıra surları ile burç kısımları halâ ayaktadır.

Tarihi dış kale surları, iç kaleyi merkez alarak güney ve batı yöne doğru uzanmaktaydı. İç kaleden batıya doğru yönelen kuzey surları Kapalı Çarşı'nın girişinden başlar,

Roma mezarını içine alır, Düvenönü semtine ulaşır ve buradan güneye doğru dönüş yapardı. Surların batı duvarında iki kapı bulunmaktaydı. Hatiroğlu Camisinin

doğusundaki bölümünde Boyacı Kapısı, Kayseri Lisesi'nin doğusundaki bölümünde de Kışıkapı (Aya Vasil kapısı) bulunmaktaydı. Buradan

Günümüzde küçük esnafların yer aldığı kale içi, yakın bir zamanda yerini Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından projelendirilen bir kültür-sanat merkezi ve müzeye bırakacak

İç Kale'nin giriş kapılarının biri

doğuya dönen surlar, şehrin güney tarafını çevreleyerek güney doğu köşedeki Yoğunburç'a ulaşmaktaydı.

Surlar üzerinde bugün iki burç bulunmaktadır. Bunlardan biri İzzeddin Keykavus tarafından inşa ettirilen Yoğunburç (sf.96), diğeri Alaeddin Keykubad tarafından yaptırılan Ok Burcu'dur.

İç kale: Selçuklular, Karmanoğulları, Dulkadir-ogulları ve Osmanlılar tarafından tamir edilerek

günümüze kadar ulaşmıştır. 1916 yılına kadar yerleşim yeri olarak kullanılan iç kale, bugün şehir merkezinde dimdik ayakta durmaktadır. İç kalede 18 burç

bulunmaktadır. İç kale surlarında Selçuklu yapılarından alınmış devşirme parçalar dikkati çeker. İç kalenin iki kapısı vardır. Doğuda Dizdar Kapısı, güneyde ise Altın

Kale içindeki çarşı

İç Kale'de bulunan Kale (Fatih) Camisi

Gerekli Notlar

Cumhuriyet Meydanı'nda bulunmaktadır.

☎ +90 352 222 39 03

🚏 Belediye otobüsü ve tramvay çalışır.

🏛️ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kayseri Büyükşehir Belediyesi

Kapı bulunmaktadır. İç Kale'nin içine sonradan bir çarşı yapılmıştır. Ancak bu çarşının kaldırılması planlanmakta, Kayseri Arkeoloji Müzesi'nin buraya taşınması planlanmaktadır. İç kalenin güney ve doğu kapılarının üzerinde 13, 15 ve 16'ncı

yüzyllara ait onarım kitabeleri bulunmaktadır.

Kale Camisi

İç Kale'nin içinde, merkezi tek kubbeli cami, vakıfşar idaresindeki kayıtlarda "Fâtih Cami-i Şerifi" adıyla belirtilmektedir. Gedik Ahmed Paşa'nın nezaretinde ve Fâtih Sultan Mehmed'in fermanı ile yaptırılmıştır. 1467'de Kayseri, Karamanoğullarından Osmanlılara geçtiği sırada bu caminin yerinde "Karamanoğlu Mescid-i Şerifi" adıyla harap bir mescid bulunuyordu. Cami daha sonra 1711, 1778, 1886 ve son olarak da 1990'lı yıllarda tamir edilmiştir.

Mutlaka Görün

- 🏰 Kalenin İçi
- 🏰 Burçlar
- 🏰 Kitabeler

Kayseri Kalesi, Saat Kulesi ve Bürüngüz Camisi'nin yer aldığı Cumhuriyet Meydanı